

Meðbyr ehf.
Birkiási 33
210 Garðabær

Reykjavík, 2. september 2021
UST202108-067/Þ.V.B.
09.07.01

Umsókn um leyfi - Eldslóðin - utanvegahlaup

Umhverfisstofnun hefur mótttekið umsókn Meðbyrs ehf., dagsett 10. ágúst 2021 um leyfi til viðburðarhalds innan friðlýstu svæðanna Vífilstaðavatns, Búrfells og Búrfellsgjáanna.

Búrfell, Búrfellsgjá og Selgjá í Garðabæ eru friðlýst sem náttúruvætti sbr. auglýsingu nr. 687/2020. Óheimilt er að hrófla við, raska eða skemma jarðmyndanir innan náttúruvættisins nema til komi sérstakt leyfi frá Umhverfisstofnun og Garðabæ. Almennings er heimil för um verndarsvæðið en er skylt að ganga vel og snyrtilega um svæðið og fylgja þeim umgengnisreglum sem gilda innan þess. Notkun fjarðstýrða loftfara er óheimil innan náttúruvættisins nema að fengnu leyfi frá Umhverfisstofnun. Afla skal leyfis Umhverfisstofnunar vegna skipulagðra viðburða og verkefna sem kalla á jarðrask, aðstöðu, mannafla eða meðferð tækja innan verndarsvæðisins, s.s. vegna kvikmyndagerðar, listviðburða og samkomuhalds.

Vífilstaðavatn er friðlýst sem friðland sbr. auglýsing nr. 1064/2007. Óheimilt er að spilla náttúrulegu gróðurfari, trufla og hrófla við jarðmyndunum og öðrum náttúruminum í friðlandinu. Mannvirkjagerð, jarðrask og aðrar breytingar á landi, svo og breytingar á rennsli vatns og vatnsborðshæð, eru óheimilar nema með leyfi Umhverfisstofnunar og bæjarstjórn Garðabæjar.

Lýsing verkefnis:

Kort sem sýnir hlaupaleiðina sem liggur í gegnum friðlandið við Vífilstaðavatn og náttúruvættið Búrfell, Búrfellsgjá og Selgjá fylgdi með umsókn. Jafnframt verður í boði 5 km hlaupaleið í kringum Vífilstaðavatnið. Í heildina er gert ráð fyrir að allt að 500 manns taki þátt í hlaupunum en ekki er vitað fyrirfram hvernig þeir dreifast á milli hlaupaleiða. Hlaupaleiðin, sem mun eingöngu fylgja merktum stígum eða vegum, verður merkt með grönnum járnþinum. Allar merkingar verða fjarlægðar þegar seinasti hlauparinn hefur farið hjá. Að hlaupinu koma 10 starfsmenn. Fleti með 8 kömrum og tjaldi verður komi fyrir utan friðlandsins við Vífilstaðavatn sem aðstaða fyrir keppendur og starfsmenn.

Áhrifamat:

Hvað varðar hlaup í gegnum Búrfellsgjá: Umhverfisstofnun hefur staðið að viðhaldi gönguleiða í Búrfellsgjá í sumar og er það mat stofnunarinnar að gönguleiðin þoli álagið sem hlaupinu fylgir að upphafi Kaldárselsleiðar.

Umhverfisstofnun veitir leyfi fyrir hlaupakeppni fyrir 9km og 28km hlaup, með skilyrðum.

Varðandi 5km keppnisbraut í kringum Vífilstaðavatn: Umhverfisstofnun tók út ástand á göngustígnum þann 31. ágúst sl. Stígurinn er þröngur og viðkvæmur þegar komið er að botnlanganum þar sem stígurinn fer yfir mýri norðaustan megin við vatnið. Þar er göngustígurinn ekki lagður mól heldur þjappaðri mold sem gæti orðið að forarsvaði í rigningu samhliða mikilli umferð fólks.

Það er mat sérfræðings að forðast skuli að skipuleggja keppnishlaup í kringum vatnið, þar sem nú þegar mikill ágangur og álag er á þessu viðkvæmu svæði innan friðlandsins, sérstaklega yfir mýrina. Mælt er með að skipuleggjendur skoði aðrar leiðir fyrir 5km hlaupakeppni.

Skilyrði:

Umhverfisstofnun metur út frá upplýsingum umsækjanda og þeim reglum sem gilda um friðlandið við Vífilstaðavatn, sbr. auglýsing um friðlýsingu, að verkefnið sé ekki leyfisskylt af hálfu stofnunarinnar.

Umhverfisstofnun veitir Meðbyr fyrir sitt leyti leyfi fyrir að halda utanvegahlaup innan friðlýstu svæðanna Búrfellsgjár og Selgjár, en ekki eftir barmi Búrfells, sbr. lýsingu hér að ofan 4. september 2021 að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

- Hafa skal þetta bréf með í för á meðan verkefninu stendur og kynna fyrir starfsfólki þau skilyrði sem fylgja leyfinu, áður en undirbúningur og vinna hefst.
- Tilkynna skal til starfsmanns Umhverfisstofnunar á svæðinu hvenær undirbúningur fyrir verkefnið hefst og þegar því lýkur með að minnsta kosti sólarhrings fyrirvara.
- Umhverfisstofnun skal tilkynnt um öll frávik við áður útgefna verkefnalýsingu, og eins ef breyting verður á tímasetningu verkefnis eins fljótt og auðið er.
- Einungis skal hlaupið eftir merktum göngustígum og vegum.
- Virða skal umgengnisreglur sem gilda um svæðið.
- Koma skal fyrir merkingum við hlaupaleið degi áður en hlaup hefst til að upplýsa gesti svæðisins um fyrirhugaðan viðburð og tímasetningar á honum.
- Aðstandendur viðburðarins tryggja að ekki verði skilinn eftir neinn úrgangur á víðavangi, hvorki á/við hlaupaleiðir né á drykkjastöð. Einnig að tryggt verði að merkingar sem notaðar verða við að merkja hlaupaleiðina verði fjarlægðar strax að viðburði loknum.
- Þátttakendur taki tillit til annara gesta sem fara um svæðið.
- Stjórnendur viðburðarins upplýsi þátttakendur um mikilvægi þess að halda sig á merktri hlaupaleið til að koma í veg fyrir rask á viðkvæmum gróðri og jarðminjum.
- Ef upp koma álitamál um framkvæmdir sem tengjast verkefninu og frágang svæðisins skal hafa samband við Umhverfisstofnun í síma 591-2000.
- Afmá skal öll ummerki verkefnisins á svæðinu að því loknu.
- Óheimilt er að trufla dýralíf.
- Allur akstur utan vega er bannaður.
- Starfsmenn verkefnisins gangi snyrtilega um svæðið og forðist allt rask og þess gætt að allur úrgangur verði fjarlægður.
- Losun ferðasalerna skal fara fram á viðurkenndum losunarstað utan hins friðlýsta svæðis.
- Meðferð elds er óheimil, þ.m.t. ferðagrilla.

Umhverfisstofnun vekur athygli á 6. gr. laga nr. 60/2013 um almenna aðgæsluskyldu þar sem fram kemur að öllum er skylt að ganga vel um náttúru landsins og sýna ýtrustu varúð þannig að henni verði ekki spillt. Við framkvæmdir, starfsemi, rekstur og önnur umsvif sem áhrif hafa á náttúruna skal gera allt sem með sanngirni má ætlast til svo komið verði í veg fyrir náttúruspjöll.

Ef framkvæmdaraðili veldur náttúruspjöllum með framkvæmd í skilningi 87. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd getur Umhverfisstofnun t.d. lagt fyrir framkvæmdaraðila að afmá jarðrask og lagfæra gróðurskemmdir eða stöðvað framkvæmdir sbr. nánar XV. kafla laganna.

Ef umhverfisaðstæður á svæðinu breytast getur Umhverfisstofnun skv. 2. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd breytt skilyrðum leyfis, bætt inn nýjum skilyrðum eða afturkallað leyfið til að koma í veg fyrir verulegt, ófyrirséð tjón á náttúru Íslands.

Leyfi sveitarfélaganna Garðabæjar og Hafnarfjarðar þarf fyrir verkefninu auk Skógræktarfélags Reykjavíkur. Tilkynna ber stjórn Reykjanesfólkvangs um hlaupið.

Sé skilyrðum leyfis ekki fullnægt getur Umhverfisstofnun afturkallað leyfið skv. 1. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Leyfisgjald:

Umhverfisstofnun hefur nú innheimt gjald fyrir vinnslu og afgreiðslu umsókna um leyfi á friðlýstum svæðum sbr. 1. mgr. 92. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Gjald fyrir umsókn um framkvæmdir er kr. 39.400.- sbr. 24. gr. b. gjaldskrá Umhverfisstofnunar nr. 535/2015.

Eftirlit:

Umhverfisstofnun mun hafa eftirlit með framkvæmdum og frágangi á svæðinu. Eftirlitið verður framkvæmt af eftirlitsmanni frá Umhverfisstofnun.

Virðingarfyllst

Guðbjörg Gunnarsdóttir
sérfræðingur

René Biasone
sérfræðingur